

Lesgeven aan getraumatiseerde kinderen

Een praktisch handboek voor het basisonderwijs

Getraumatiseerde kinderen hebben vaak moeite met leren, met het reguleren van hun emoties en hun gedrag, en met vertrouwen in zichzelf en anderen. Doordat ze dagelijks te maken hebben (gehad) met onveilige of zeer stressvolle omstandigheden, zijn hun hersenen gericht op overleven in een bedreigende omgeving. Het gedrag van deze kinderen is voor leerkrachten vaak moeilijk te begrijpen, wat kan leiden tot gevoelens van machteloosheid en frustratie.

Lesgeven aan getraumatiseerde kinderen biedt leerkrachten en andere onderwijsprofessionals de kennis en praktische richtlijnen om de negatieve spiraal te doorbreken, zodat getraumatiseerde kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit komt ten goede aan de schoolprestaties, aan de veerkracht van getraumatiseerde kinderen en aan het klimaat in de klas. School kan hiermee in het leven van getraumatiseerde kinderen een groot verschil maken.

De laatste jaren is er in Nederland veel ervaring opgedaan met traumasensitief onderwijs. In deze volledig herziene versie nemen de ervaringen van onderwijsprofessionals en die van als kind getraumatiseerde (jong)volwassenen een belangrijke plaats in. Steeds duidelijker wordt dat traumasensitief onderwijs goed is voor álle leerlingen en leerkrachten, in het regulier én in het speciaal onderwijs.

In deze compleet herziene editie van dit praktische handboek zijn ook de te zetten stappen beschreven op weg naar een schoolbreed traumasensitief onderwijsklimaat. Bij het boek is gratis Extra materiaal beschikbaar in de vorm van werkbladen, praatplaten, werk- en reflectiekaarten en ideeën voor activiteiten in de klas. Volg de instructies die je achter in het boek vindt (vanaf 7e druk). Voor oudere drukken kun je de bijlagen en werkbladen die bij het oude boek horen, hier vinden (onderaan de tekst staan twee linkjes).

Recensies

Dit boek is bedoeld voor alle onderwijsprofessionals. En dan bedoel ik ook echt álle

ISBN: 9789085601098

Auteurs: Leony Coppens,
Carina van Kregten,
Marthe Schneijderberg

Prijs: € 43,00

www.swpbook.com/2318

onderwijsprofessionals. Want traumasensitief werken is niet alleen goed voor kinderen die getraumatiseerd zijn: alle kinderen hebben baat bij een traumasensitieve benadering. Deze benadering is de basis voor een goed pedagogisch klimaat. Dit is bovendien de basis voor een goed didactisch klimaat. **Als kinderen zich mentaal en fysiek veilig voelen, kunnen ze pas echt tot leren komen. Onderwijsprofessionals spelen hierbij een hele belangrijke rol. Die rol moet niet onderschat worden.**

- Uit een recensie van Vakblad Vroeg, februari 2022

*"Kinderen uit gezinnen waar onvoldoende steun en veiligheid is, vertonen op school vaak gedragsproblemen, waardoor het voor leerkrachten lastig is hen te bereiken of met hen om te gaan. Door de komst van vluchtelingen groeit dit aantal snel en leerkrachten zijn hier nauwelijks op voorbereid. In dit boek wordt de combinatie gezocht van theorie (wat is een trauma, soorten, gevolgen, invloed op leren en ontwikkeling etc.) en praktijk (her- en erkennen van trauma, ondersteuning bij het leren, relatie opbouwen, opbouwen van samenwerking, ook met ouders etc.). **Door de inhoud op te hangen aan herkenbare praktijkvoorbeelden kunnen leerkrachten de problematiek herkennen en na het lezen van dit boek meer zelfvertrouwen hebben om deze kinderen (nog) beter te begeleiden.** De teksten zijn niet moeilijk, de inhoud erg actueel. (...) **Een boek dat thuishoort op iedere (basis)school. Zevende, herziene druk waarin o.a. een hoofdstuk over het implementeren van traumasensitief onderwijs is toegevoegd. (...) Vervanging aangeraden."***

- Uit een recensie van NBD Biblion, juli 2021.

Dit boek is een aanrader voor iedere onderwijsprofessional die wil bijdragen aan de ontwikkeling van hun leerlingen. Helaas maken tot driekwart van de leerlingen traumatische gebeurtenissen mee, zoals geweld, seksueel misbruik of een vorm van kindermishandeling. De gevolgen zijn ernstig. Het probleemgedrag wordt vaak verward met ADHD, gedragsstoornis of niet willen. Herkennen van trauma en de gevolgen is belangrijk, zeker op school. Dit boek helpt dit gedrag beter te begrijpen en draagt bij aan een traumasensitief onderwijsklimaat.

Prof.dr. Ramón Lindauer, Amsterdam UMC/Levvel.

Kijken met een trauma-bril komt alle leerlingen ten goede en schept veiligheid en verbinding binnen de schoolmuren. Dit boek geeft zowel theoretische kaders als handvatten om je blik én je gedrag af te stemmen op de leerlingen in je klas en op je school. De toegankelijkheid waarmee de auteurs een niet zo'n evident thema in mensentaal omzetten, is opnieuw geslaagd. De filmpjes die beschikbaar zijn, de toepassingen en praktijkvoorbeelden maken het zeer herkenbaar. Het geeft je zin om ermee aan de slag te gaan.

Griet Severeijns, auteur 'In je blootje voor de klas'

Met regelmatig een brok in mijn keel van herkenning, heb ik dit boek gelezen. Het gegeven dat driekwart van de leerlingen in het cluster 4 onderwijs te maken heeft gehad met minstens vier verschillende soorten ingrijpende gebeurtenissen, maakt voldoende gewichtig dat traumasensitief lesgeven als basis zou moeten dienen op deze scholen. Een prettige bijkomstigheid is dat deze manier eveneens goed is voor kinderen die minder of geen trauma's hebben ervaren. Ieder kind is immers gebaat bij een gestructureerd, veilig en gelijkwaardig klimaat.

Het boek is prettig leesbaar, zonder al te veel statisch taalgebruik. Termen als traumabril, window of tolerance, triggers, stress, onzichtbare koffer en zelfregulatie komen door het hele boek terug, waardoor je de termen makkelijk eigen kan maken. Het boek is daardoor een zichtbare koffer geworden gevuld met een basis om zo volledig mogelijk tegemoet te kunnen komen aan de ondersteuningsbehoeften van getraumatiseerde kinderen. Het leest alsof je een college volgt.

De samenvattingen zijn handig. De quotes brengen de theorie op een praktische wijze tot leven.

Dit boek zou standaard lesstof mogen worden op elke lerarenopleiding. En dan niet als module, maar als onderlegger tijdens elke fase van de opleiding.

Het boek is geschreven vanuit het hart, met de kracht van kennis en ervaringen. Het is een hoopvol boek; door te begrijpen dat de hersenen bij kinderen flexibel zijn, kan je actief werken aan herhaalde positieve ervaringen, waardoor nieuwe verbindingen in de hersenen kunnen worden aangelegd. Je leert in dit boek begrijpen welke situaties triggers zijn voor leerlingen.

Ik wilde voor mezelf een samenvatting maken van dit boek voor eigen gebruik. Maar elke zin is raak. Het boek is reeds zijn eigen samenvatting van een zeer groot aandachtsgebied.

Bart Heeling, cluster 4-leerkracht